

Opschrift

Vergadering van 11 maart 2020

Nummer: 2020_MV_00087

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Mieke Bouve: Centrum voor leerlingenbegeleiding

Raadslid(-leden):

Mieke Bouve - Open Vld

Bevoegd: Elke Decruynaere

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Elke erkende school in Vlaanderen werkt samen met een Centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB).

Een CLB kan helpen bij problemen met lezen, schrijven, rekenen, alsook bij het psychisch en sociaal functioneren. De stedelijke basisscholen worden gekenmerkt door een grote diversiteit van leerlingen.

Als de school het nodig vindt om een leerling door te verwijzen naar het CLB, zal dit eerst besproken worden met de leerlingen en de ouders.

Regelmatig weigeren ouders hun kind door te sturen naar het CLB. Binnen het klasgebeuren leidt dit vaak tot vervelende situaties en remt dit de werking van de leerkrachten. Ook het kind zelf wordt daar niet beter door !

Vraag:

Is dit een gekend probleem dat ouders hun kind weigeren door te sturen naar het CLB ?

Is het CLB voldoende gekend bij ouders met een migratie-achtergrond ?

Kan men de begeleiding/hulp van het CLB weigeren ?

Antwoord

16 maart 2020

Hartelijk dank voor uw vragen.

De scholen geven aan dat er inderdaad ouders zijn die met zeker wantrouwen naar de betrokkenheid van het CLB kijken.

De oorzaken lopen zeer uiteen:

- Eigen negatieve ervaringen in het verleden of in hun nabije omgeving (en hierbij leg ik graag de link naar de vraag van collega Schiettekatte over discriminatie. Soms is er een aanvoelen van discriminatie en dat het advies daarom niet neutraal is: dat dat de ervaring van mensen is, al dan niet ten onrechte.
- onvoldoende kennis over het proces dat vanuit leerlingenbegeleiding kan opgestart worden en van de ondersteuningsmogelijkheden na het opmaken van een verslag of gemotiveerd verslag door het CLB. Waar er soms ook echt misverstanden ontstaan, want zo'n verslag geeft kansen op extra begeleiding, maar mensen denken soms ook dat er dan een verplichting is om naar het buitengewoon onderwijs te gaan.
- of omdat ouders het lastig hebben om de problematiek van hun kind te aanvaarden, wat ook echt niet evident is. Elke ouder wil het beste voor zijn eigen kind. Dan moeten horen dat niet alles van een leien dakje loopt. Dat zijn geen gemakkelijke gesprekken. Ouders moeten dan ook voor een stukje door een rouwproces. Dat is niet altijd evident, zeker als dat gekoppeld is met negatieve ervaringen uit het verleden of in hun omgeving. Dan schieten soms een aantal verdedigingsmechanismen in gang om dingen te vermijden. Niet met slechte bedoelingen, maar dat is wat er soms echt gebeurt.

De hamvraag is natuurlijk hoe we kunnen voorkomen dat de betrokkenheid van de CLB's tegengehouden wordt door ouders en de kinderen hun groeikansen ontzegd worden.

In eerste instantie streven we naar een zeer goed contact tussen ouders en school. We willen dit contact opbouwen in een positieve sfeer, het is doodzonde als het eerste gesprek met de ouders een slechtnieuwsgesprek is. Zorg ervoor dat er al veel goednieuwsgesprekken zijn geweest, zorg ervoor dat er een goede basis is. Gebruik ook de inzet die de Stad voorziet zoals de tolken. Ook voor mensen die al een woordje spreken, maar nog niet perfect, is dit soort gesprekken een voorbeeld van een gesprek dat je misschien in je moedertaal wil spreken, met alle nuances, geen misbegrip te krijgen omdat die gesprekken zo delicaat zijn. Ook brugfiguren kunnen daarin ondersteunend zijn.

Ook is ook zo dat de onafhankelijkheid van het CLB niet altijd door ouders zo wordt ervaren. Dat is 1 van de redenen waarom de CLB's in de Krook, in onze bibliotheek, misschien moeten we dat nog bekender maken, een CLB-onthaal doet. Los van elke school, kan elke ouder daar naartoe.

Een signaal dat ik uit de scholen opvang: een weigering van betrokkenheid van het CLB door ouders komt echt niet ten goede van het kind, en ook de band met de school heel erg bemoeilijkt. Vandaar dus het belang van het werken aan een goede vertrouwensband

tussen scholen en ouders, om dergelijke weigeringen vanuit de ouders zoveel mogelijk te voorkomen en om te gaan voor beslissingen gedragen door school, ouders én kind.

In antwoord op uw tweede vraag: is het CLB voldoende gekend bij ouders met een migratie-achtergrond?

De Gentse CLB's zetten in op deze bekendmaking via intermediairen. Dat zijn o.a. verenigingen waar armen het woord nemen (we weten dat ook voor hen wantrouwen met school en CLB groter is), en verenigingen van mensen met een migratie-achtergrond. Ook daar zijn er extra initiatieven.

De werkgroep Kansenbevordering van de Gentse CLB's hebben nog recent infosessies gegeven aan intermediairen en samenkomsten van sommige doelgroepen.

Januari 2020 werden jongeren en ouders samen geïnformeerd over vernieuwingen in het onderwijs.) Uit die infosessies over OnderwijsLoopBaan en CLBwerking aan intermediairen zijn vragen gekomen voor infosessies aan kwetsbare groepen.

Ook daar is ondertussen al een gevolg gegeven. Zo hebben TOPunt-collega's een infosessie gegeven op de onderwijskick voor jongeren van VZW Jong. Ook in de spelotheken van Gent gaan 4-tal sessies door nog deze maand waar CLB's hun werking op een zeer laagdrempelige manier voorstellen.

Ik ben zeker vragende partij als er andere vragen zijn om dat op te nemen. We moeten inzetten op die bekendmaking. Want wat we in het verleden zagen: er was een infopunt Onderwijs bij IN-Gent. Dat is stopgezet omdat zo'n apart info punt niet echt werkt. Het komt er echt op aan dat ouders hun weg vinden naar scholen en naar het CLB vinden en dat ze daar kunnen gebruik maken waar ze recht op hebben.

Wat doen CLB's nog om aan bekendheid te werken?

- Gentse netoverschrijdende CLB-folder voor ouders verspreid in (wijk)bibliotheken, scholen, teams van Kind en Gezin. De folder wordt systematisch toegelicht en meegegeven aan de ouders bij het eerste kleuterconsult.
- Laagdrempelige, anonieme CLB-chat die door heel veel ouders en jongeren gebruikt wordt.
- Cijfers van juni 2018 tonen een bereik van 2.100 jongeren en volwassenen in het CLB-onthaal en De Stap -onthaal in De Krook.

Tenslotte, en daarmee eindig ik omdat u specifiek vraagt naar weigering door ouders:

Leerlingenbegeleiding is decretaal geregeld en is een gedeelde opdracht van scholen en CLB. Scholen hebben daarin de lead.

Scholen beslissen of het nodig is om het CLB te betrekken. Dat kan al in fase 1 van zorgcontinuüm (nl. waar er verhoogde zorg nodig is) via consultatieve leerlingenbegeleiding. Daarvoor is geen akkoord van het kind/ de ouder nodig. Dat kan de school zelf doen, samen met het CLB. Is de vraag echter van dien aard dat ze in fase 2 van het zorgcontinuüm zit (dit is de fase waarin diagnose/observatie/ gesprek met ouder en kind gevoerd wordt, om individuele onderzoek en begeleiding nodig is), moet de school de ouders informeren over hun voornemen, duiden wat de reden is en akkoord vragen om CLB te betrekken.

In die zin is uw vraag zeer relevant, en het is doodzonde als de school en CLB vinden dat stap 2 moet gezet worden, maar dat ouders weigeren, dat er zo kansen gemist worden. Daarom dat we hard inzetten op die vertrouwensband.

Van daaruit wordt een verslag opgesteld dat toegang geeft tot niet alleen het buitengewoon onderwijs, maar ook tot een individueel aangepast curriculum of ondersteuning. Als er geen akkoord van ouders is, blijft dat allemaal wel stroppen. Daarom is uw vraag zeer relevant en gaan we daarmee aan de slag.

Er zijn wel een aantal situaties waar geen akkoord van de ouder nodig is:

- voor een melding bij het OCJ (ondersteuningscentrum jeugdzorg) bij ernstige verontrustende (gezins)situaties. Dat spreekt voor zich: daar is geen akkoord van ouders nodig.
- voor begeleiding in kader van de leerplicht. Als er sprake is van ernstig spijbelgedrag, moeten ouders geen toelating geven.
- en voor preventieve maatregelen bij vaststelling van besmettelijke aandoeningen bij leerlingen of personeel is geen akkoord van de ouder nodig.

Voor de systematische contacten (vroeger medisch consult van het PMS) kan de ouder weigeren dit door CLB te laten doen maar moet hij of zij het dan bij een andere arts laten doen op eigen kosten én de resultaten bezorgen aan het CLB in kwestie.

Daarnaast zijn er bepaalde beslissingen die een ouder of school niet kan nemen zonder voorafgaandelijk advies van het CLB te hebben ingewonnen. Het betreft een verlengd verblijf in de kleuterklas, vervroegd overstappen naar eerste leerjaar, een verlengd verblijf in het lager onderwijs en afwezigheid omwille van revalidatie tijdens de lestijden, NAFTA. Het CLB moet daarin zijn advies geven. Het is geen beslissingsrecht in deze. Cliënt (leerling en/of ouder) heeft het laatste woord.

Ik eindig met nogmaals te herhalen hoe belangrijk het is dat we de ouders meenemen in het verhaal en daarom ook werken aan die vertrouwensband. En ook echt optreden: Als er sprake is van discriminatie dat de ouders weten dat dat ernstig wordt genomen en dat zij te allen tijde bij school/ CLB terecht kunnen.
